

ОТДЕЛ ЗА ВЪНШНИ ЦЪРКОВНИ ВРЪЗКИ
на Московската патриаршия

Експертите на ООН са обезпокоени от ескалацията на законовите и административните мерки срещу Естонската православна християнска църква

UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS

Служба «Комуникация» на ОВЦС, 23.12.2025. На 15 декември 2025 г. на сайта на Управлението на върховния комисар на ООН по правата на човека беше публикувано **съобщение за пресата**, в което експертите на ООН изразяват сериозна загриженост от ескалацията на законовите и административните мерки срещу Естонската православна християнска църква (по-рано Естонска православна църква към Московската патриаршия – бел. ред.). С такива изявления излязоха независимият експерт на ООН Д. Катругалос, специалният докладчик на ООН по въпросите на свободата на религията или убежденията Н. Ганеа и специалният докладчик на ООН по правата на малцинствата Н. Левра.

Отбелязва се, че въпросните действия представляват недопустимо ограничение на свободата на вероизповеданието и правата на малцинствата.

«Обезпокоени сме от това, че действията, предприети наскоро от естонските власти, – от

поправките в закона до административните решения, – засягат, както изглежда, в непропорционално висока степен една конкретна религиозна общност», подчертават експертите на ООН. «Каноничната принадлежност, църковната йерархия и духовната преданост са неразривни части от свободата на вероизповеданието и са напълно защитени от международното право», отбелязват те.

Експертите посочиха поправките в закона за църквите и общностите, решението на съда от май 2025 г. и публичните изявления, оспорващи каноничната принадлежност на Естонската православна християнска църква, които по техни думи създават риск от стигматизация на най-голямата християнска конфесия в тази страна, важна институция както за етническите естонци, така и за немалката руска общност в Естония.

Те изразиха своята обезпокоеност от прекратяването на държавното финансиране на Естонската православна християнска църква и нейното изключване от консултациите. Безпокойство предизвикват също и ограниченията на правото на постоянно пребиваване, засягащи православно духовенство, и позоваването на «неразкрити оценки по въпросите на сигурността». «Националната сигурност не е допустимо основание за ограничаване на свободата на религията или убежденията», заявяват експертите, позовавайки се на чл. 18 от Международния договор за гражданските и политическите права и чл. 9 на Европейската конвенция за правата на човека.

Специално внимание е отделено на такива факти като внезапното анулиране на дългосрочния договор за наем с Естонската православна християнска църква, «значителното и необяснимо повишаване на осигурителните вноски» за Пюхтицкия манастир, а също и «експулсирането или фактическото отстраняване на високопоставени свещенослужители без необходимите процесуални гаранции». «Действията от този род нарушават нормалния религиозен живот и могат да подложат на опасност автономията, която трябва да бъде гарантирана от свободата на религията или убежденията», се казва в съобщението за пресата.

Отбелязва се също така, че, макар поправките в закона за църквите и общностите да са формулирани в общ вид, те са мотивирани от конкретни обстоятелства и се прилагат на практика почти изключително срещу историческите канонични връзки на ЕПХЦ и Московската патриаршия. Още преди приемането на закона органите на властта са създали «конфликтна обстановка», несъвместима със задълженията на държавата да спазва неутралитет по въпросите на религията или убежденията, посочват експертите.

Експертите приветстват решението на президента Алар Карис да не подписва поправките и да ги предаде за конституционна проверка във Върховния съд. Заедно с това те се обръщат към

естонските власти с призив за прекратяване на административните и съдебните действия срещу ЕПХЦ, докато не бъде проведена проверката, и за започване на всестрани консултации с религиозните и етническите общности.

Източник: <https://mospat.ru/bg/news/93871/>